

ARHIVELE
STATULUI

1232

BIBLIOTECA

ION I. C. BRĂȚIANU

1864—1927

A L B U M
COMEMORATIV

EDITURA „SCRIITORII ROMÂNI“

TIPARUL „OLTENIA“

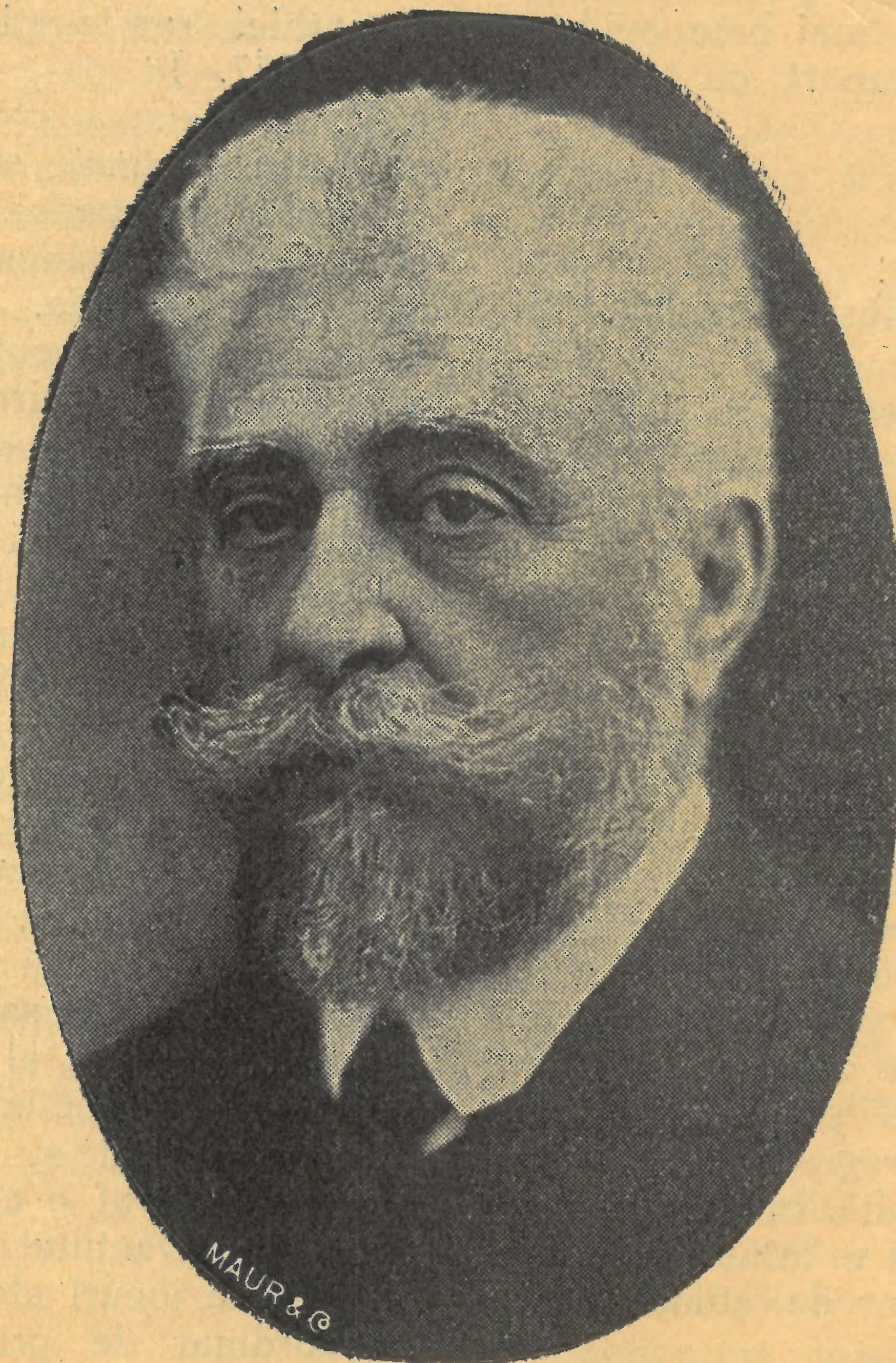

Introducere

Viața politică a Statelor Moderne urmează un ritm fundamental deosebit de al țărilor cu regim absolutist. Aici se poate găsi și explicația mediului atât de fundamental altul din marile civilizații europene decât al celui din obscurele state în curs de civilizație.

Ceiace interesează pentru cunoașterea istoriei Statului Român, este tocmai acest spirit de reală democrație în care a evoluat viața publică a României Moderne.

Cine va sta să cerceteze cu deamănuntul împrejurările care au hotărât propășirea țărilor Române, se va isbi, fără îndoială, de personalitatea proeminentă a bărbatului de stat și a omului politic cu virtuți nenumărate care a fost Ion I. C. Brătianu. De viața lui, de împrejurările în care a debutat, de toată ființa lui, se leagă întreaga istorie modernă a realizărilor românești. Cine spune că marile evenimente sunt opera oamenilor excepționali, nu s'a înșelat prea mult, nu s'a înșelat deloc

aplicând teoria lui Ion I. C. Brătianu.

Materialismul economic vrea ca oamenii mari să fie produsul evenimentelor. Nu e aici locul și nu e nici nevoia să încercăm a răsturna teoria. Dar faptele și realizările cu adevărat uimitoare ale acestui bărbat de stat sunt ele înși-le argumente teribile și impresionante care răstoarnă categoric și fulgerător concepția materialismului economic cu privire la istorie. O viață bogată în fapte, profund cuprinzătoare a tuturor evenimentelor din afară și dinlăuntru, o viață în permanentă agitație și în permanentă construcție, iată ce a însemnat Brătianu, pe răbojul vremii. E cu neputință să studiezi istoria țării românești moderne fără a studia în acelaș timp, înfăptuirile lui. E cu neputință să înțelegi progresul pe care l'a realizat România Modernă, fără a cunoaște tot ce a conceput mintea și sufletul marelui bărbat de stat, adevăratul erou al Neamului. Poate că și în alte țări sunt băr-

bați proeminenți a căror activitate se leagă de propășirea țării lor, dar nicăiri și niciodată această aso-

ciere, această întrelegare complectă și armonioasă dintre om și istoria țării sale, nu e mai bine evidențiată ca la Ion I. C. Brătianu în raport cu țara sa.

Copilăria

Ce s'ar mai putea spune astăzi despre copilăria lui Ion I. C. Brătianu?

Ce lucru nou, ce impresie deosebită, ce fapt necunoscut s'ar mai putea imprima în momentele de față, când dela un colț la altul al țării nu există om care să nu-i cunoască în chip amănunțit viața. Ca și pe sfinții ce și-au încrustat numele în cartea veacurilor ca și pe marii generali și pe marii conducători de state, poporul românesc îl cunoaște pe Ion I. C. Brătianu, dela începutul vieții și până la sfârșitul ei, sfârșit care a îndurerat în chip atât de adânc toată suflarea românească, și a cărui năprăznicie a emoționat lumea. S'ar putea spune că și peste hotare faima lui cu adevărat uimitoare, a determinat pe istorici, pe sociologi pe oameni politici și pe ziariști, să se intereseze cu deamănuntul de viața ilustrului om de stat român. Și se constată acest rar fenomen că dispariția lui Brătianu a mișcat deopotrivă și opiniile publice din celelalte state. A fost unanimitate de regrete, care rar se întâlnește în vremea noastră grăbită, în care timpul trepidează și preocupările înalte nu se întâlnesc decât în cabinetele vătuite ale oamenilor de știință și de laborator.

Ce a însemnat copilăria lui, nu e greu de spus: e de ajuns să amintim de acela care i-a fost părinte,

de Ion Brătianu, făuritorul României, realizatorul monarhiei românești și al războiului independenței dela 1877. În casa bătrânului Brătianu, copilul Ion I. C. Brătianu a avut prilejul să cunoască una din cele mai minunate și mai nobile deprinderi omenești: valoarea observației. De atunci a știut viitorul salvator al neamului românesc, ce preț trebuie să puie pe spiritul de observație. De atunci acest spirit de observație care s'a născut în împrejurări atât de favorabile a cunoscut propășirea strălucită care a sfârșit a da omului de stat, arma cea mai importantă în vâltoarea luptelor politice și în mijlocul frământărilor de tot felul: răbdarea de a privi și putința de a medita cu seriozitate și temeinicie, asupra acțiunilor pe care urma să le înfăptuiască mai târziu. Marele Ion Brătianu avea convingerea că fiul său va trebui cândva să ia loc de conducător între conducători. De aceea s'a străduit din răputeri să dea fiului, educația potrivită cu destinul ce-l presupunea. A fost o copilărie generoasă în care preocupările cu rost alternau cu poezia infiltrată în familie, de o splendidă ereditate și de frumusețea nespusă a plaiurilor românești. Poezia lor trăia în casa boerească—autentic și deplin boerească—din mândrul ținut al Floricăi. Cine i-a cunoscut copilăria, i-a apreciat în același timp spiritul de observație de care vorbim și care creștea zi de zi. Ion I. C. Brătianu a avut o copilărie activă în sensul cel mai înalt al cuvântului: Nu-și petrecea timpul numai în obișnuitele jocuri ale vârstei, ci îmboldit de un mediu extraordinar de prielnic, jertfea pe altarul distracțiilor copilărești, ceasuri multe de preocupări serioase. Iată deci nu se poate vorbi de copilăria lui Ion I.

C. Brătianu în chipul în care se vorbește obișnuit de copilărie. Iată dece la acest viitor bărbat de Stat primii ani ai vieții au fost și primii ani de studii. Fără nici o exagerație, se poate spune că Ion I. C. Brătianu n'a cunoscut liniștea și mai cu seamă lipsa de griji care face farmecul și caracteristica anilor copilăriei. Poate că la aceasta a contribuit și însușirile sale moștenite. Căci a avut ce moșteni. Nu vom încerca să cuprindem în spațiul acestei broșuri, personalitatea proeminentă a tatălui, a aceluia care a fost Ion Brătianu bătrânul. Ar fi și o imposibilitate când ne gândim că viața lui Ion Brătianu este și viața României de ieri. Dar nu numai acești factori moșteniți au creat fericita structură a personalității lui Ion I. C. Brătianu. Pe canavaua lor s'a brodat lungul șir de experiențe cari au făcut din copil o personalitate, obiect al admirației obștești. Ion Brătianu, om cu preocupări serioase și-a dat seama imediat de comorile sufletești și intelectuale care alcătuiau fondul copilului său, mult înzestrat. Și atunci și cu grija paternă și cu grija omului de stat cu răspundere și autoritate, a devenit conducătorul, îndrumătorul și sfătuitoarul copilului său. Iată secretul dezvoltării tot atât de armonioase a tinereții și apoi a maturității viitorului conducător de neam, bărbatului de stat cu renume mondial și dăruit patriei de Dumnezeu ca să o cărmuiască și să o ferească.

Date biografice

Cu toate că avem convingerea că simpla înșiruire a datelor biografice nu servesc niciodată la precizarea

personalității proeminente a bărbaților de stat — ca și în general a creatorilor de valori eterne, însemnăm, pentru știința urmașilor, câteva date mai esențiale. Ion I. C. Brătianu s'a născut la 1864. Am arătat în capitolul precedent care i-a fost și cum s'a desfășurat — copilăria. O copilărie activă căreia i-au urmat, nici anii copilăriei, nici ai tinereții — anii de formare a personalității și deci de căutare de sine.

În acest răstimp a urmat liceul Sf. Sava din București unde s'a afirmat ca un școlar cu viziunea clară și cu serioase aptitudini de realist. Pentru liceanul Ion I. C. Brătianu nu exista problemă fără soluție.

Un spirit limpede și o minte ageră îl pregătise pentru grelele, pentru misiunile pline de răspundere de mai târziu. De pe atunci steaua protectoare a neamului românesc ne alese omul.

Celelalte date biografice socotim inutil să le reproducem. Ele se integrează — precum am spus de la început — în toată istoria țării românești.

Tinerețea

După ce-și ia bacalaureatul se îndreaptă spre cetatea luminii, spre Parisul cu multe — a toate — făgăduitor.

Dar nu se îndreaptă cu gânduri de vesele petreceri tinerești, la care, de altfel, îi dădea dreptul, cu vârf și îndesat, vârsta.

Exuberanța, lipsa de griji și de prea serioase preocupări a tânărului — iată atribute care lipseau tinereții rodnice și studioase a lui Ion I. C. Brătianu.

Intr'adevăr, tinerețea marelui politic și îndrumător al vieții publice obștești a fost o tinerețe excepțională: de muncă și de realizări însemnate.

N'a cunoscut beatitudinea, normală poate, vârstei. N'a cunoscut nici pasiunile obicinuite. A fost — ca și copilăria sa — o tinerețe cu totul deosebită de ceeace ne-am obicinuit a înțelege prin noțiunea consacrată.

A învățat la școala de poduri și sosele și la politehnică. Cine este în curent cu programele didactice din Europa, — știe ce însemnează studiul ingineriei la Paris. Este cel mai serios, cel mai dificil și cel mai important studiu. Cine merge la Paris pentru științele exacte trebuie să fie înzestrat nu numai cu o inteligență deschisă și cu o voință de fier; nu numai cu o serioasă cultură pregătitoare și cu o putere de muncă reală. Ci trebuie, pe lângă aceste calități — să posede una de căpetenie: vocația.

Fără de ea, nimic nu e posibil. Cu ea, — însă — se pot realiza multe.

Ion I. C. Brătianu — în tinerețea sa studioasă — a dovedit în afară de însușirile mai sus enumerate — calitatea principală: vocația. O vocație cu adevărat uimitoare. Despre tinerețea marelui om nu se poate spune decât atât: a fost o tinerețe închisă în școală și în camera de lucru.

Aventuri? Petreceri? Risipă de energie și de bunuri materiale?

Nu.

Pentru tânărul Brătianu — savant și disciplinat — toate aceste „capitole“ nelipsite din romanul tinereții nu constituiau esențialul. S'ar putea spune chiar că nu prea constituiau nimic.

Tinerețea lui Brătianu a fost: cartea, între paginile căreia și-a închis el anii viguroși de muncă nobilă și rodnică.

Absolvent al Politehnicii și al școalei de poduri din Paris, Ion I. C. Brătianu se putea număra printre inginerii cei mai bine dotați, nu numai ai țării sale pe care o cinstea nespus și căreia îi închina truda și pasiunea lui de știință — dar și ai vremii.

Înapoiat în Patrie, însușirile și cunoștințele sale avură imediat prilejul să fie utilizate și să slujească intereselor obștești.

A lucrat sub conducerea aceluși mare, aproape neîntrecut maestru al tehnicei românești care a fost inginerul Anghel Saligny, la construirea faimosului și mărețului pod peste Dunăre.

Munca sa, conștiinciozitatea pe care o puneă în săvârșirea ei — au impresionat hotărâtor. Tânărul inginer român se dovedise de o capacitate realmente fără precedent la înaintași și de o putere de muncă — încordată și statornică — fără asemănare.

Desigur, școala și disciplina familiei i-a folosit hotărâtor în formarea caracterului.

Dar nu mai puțin i-a folosit experiența câștigată în timpul anilor de studiu, petrecuți în Franța. Mediul științific parizian i-a dat putința să-și desvolte calitățile active și pe cele dobândite în sânul marei sale familii. Școala franceză a fost sămânța bună care cade pe un teren propice. Și tinerețea lui Ion I. C. Brătianu cu anii ei plini de putere și cu acea stare de spirit cum nu se poate mai favorabilă activității neconținute, a dovedit în mod decisiv influența fericită a studiului temeinic asupra psihologiei omului.

Maturitatea

L'a găsit astfel, format.

Este aproape imposibil să despărțim în epoci viața bogată a marelui bărbat de stat: tinerețe, maturitate...

Aproape imposibil, pentru că și în tinerețea cea mai bine definită potrivit anilor, — Ion I. C. Brătianu se manifesta — și în gând și în vorbă și în faptă, matur.

Astfel că vorbind de maturitatea lui înseamnă să vorbești de actele lui.

Și aceste acte ar putea fi limitate la: votul obștesc, improprietărirea țăranilor, războiul național, încoronarea și consolidarea internă.

Nu vi se pare că numai înșirând aceste mari, aceste strălucite și de nimeni întrecute momente istorice și fapte decisive din viața neamului — am portretizat omul dăruit de Dumnezeu, nației românești?

Maturitatea lui Ion I. C. Brătianu înseamnă: dezvoltarea și întărirea Patriei, a României Contemporane. Cu mintea sa largă și cu sufletul său generos de luptător fără odihnă, — Ion I. C. Brătianu a trecut pentru deapururi printre Eroii și făuritorii vieții noastre de stat.

După ce regretatul Dimitrie Sturza s'a retras dela conducerea partidului național-liberal, șefia acestui important organism politic a venit lui Ion I. C. Brătianu.

Nimeni nu s'a putut opri la altă alegere. Nici un om al timpului nu prezenta mai multă autoritate și o competență mai mare.

Ion I. C. Brătianu apăru atunci ca șeful predestinat prin însușirile sale deosebite — al partidului. Și dela

început a ținut să declare că nu se va îndepărta nici dela doctrina liberală după cum nu va lăsa nesatisfăcute interesele generale, — interesele țării.

S'a ținut de cuvânt.

A fost un șef de partid — de mare și, cu atâta ramificații, partid—ideal. Avea o autoritate indiscutabilă asupra tuturor. Autoritatea sa îl dispensa de a fi autoritar. Convingea prin înțelepciunea hotărârii — nu prin asprimea cuvântului de care n'avea, pur și simplu nevoie.

Ca ministru al lucrărilor publice și-a pus la contribuție calitățile înăscute — ca și cunoștințele sale tehnice — și a dat directive de neuitat.

Ca președinte de consiliu mai târziu — și ca titular al departamentelor războiului și externelor s'a afirmat ca un îndrumător superior — cu o voință de neînfrânt, și ca un muncitor aprig pe ogorul progresului românesc. În tot timpul acesta a știut să urmeze cuvintele înțelepte care alcătuiau parcă deviza politicii Brătianu: „ori cari ar fi împrejurările, nu voi fi împins să merg nici prea mult la dreapta, dar nici prea mult la stânga”. Sfătuitor ascultat de marele Rege Carol I, — Ion I. C. Brătianu știa în totdeauna să cheazășiască Dinastiei și principiului monarhic, respectul și dragostea neamului.

N'a fost împrejurare hotărâtoare în care defunctul și de toată suflarea românească regretatul Rege Carol să nu fi apelat la luminile sfetnicului său iubit, — Ion I. C. Brătianu. Aceiași încredere o manifestă față de ilustrul bărbat de stat român și căpitanul suprem al războiului național, de curând dispărutul Rege Ferdinand plâns de românimea din întreg cuprinsul țări întregite.

Pământ și vot țăranilor

La 1913, — expediția noastră în Bulgaria.

Moment important pentru destinele țării și ale Balcanilor. Imprejurările, — turburi. Nevoia de oameni, de minți, de brațe, de energii — acută.

Ion I. C. Brătianu, șeful celui mai cu autoritate și greutate partid politic român, — pornește la războiu, ca ofițer, cu gradul de căpitan. Cunoaște, din proprie experiență, toate — absolut toate fazele războiului — și adâncește, cu imensa lui posibilitate de înțelegere — problema țărănească. Ca nimeni altul, Brătianu și-a dat seama de ceea ce însemnează problema organizării vieții rurale. Om de concepții largi — democrat în sensul înalt și nobil al cuvântului, — Ion I. C. Brătianu, înapoiat din războiul din Bulgaria — adresează țării o scrisoare prin care anunță nevoia împrumutării țăranilor.

Acest punct împreună cu celălalt — care privește acordarea votului universal — constituie țelurile cardinale ale activității politice a ilustrului bărbat.

Programul, sănătos și democratic, al partidului național-liberal — se îmbogățește cu aceste două puncte importante: împrumutarea țăranilor și sufragiul universal.

Dar n'au fost numai înscrise, — ci și îndeplinite de același partid, condus de același om: Ion I. C. Brătianu. Căci a decide — a se convinge de o nevoie socială și națională și a porni spre realizare — însemna la fostul conducător al partidului național-liberal un angajament moral. Și angajamentele morale — toate, Brătianu și le ținea.

Maturitatea vieții lui ca și maturitatea acțiunilor sale — impresionează astfel, prin înfățișarea colecției bogate de săvârșiri ce le oferă ochiului atent, ca și în general urmașilor.

Războiul mondial, Neutralitatea, Războiul nostru

Și astfel ajungem la acel teribil, însemnat cu roșu în istorie: la acel faimos și cutremurător 1914 când a izbucnit războiul mondial.

Ce făcea Brătianu?

Omul pe umerii căruia atârna povara răspunderilor — tăcea și lucra. Tăcea cu tăcerea înțelepților pentru care cuvântul nu înseamnă nimic când nu este urmat de faptă. Și lucra cu priceperea de nimeni egalată — și cu răbdarea de nimeni întrecută — la făurirea sorții nației.

Trata cu iscusitele cancelarii străine; urmarea jocul de surprize al încăerării mondiale; se informa de tot și de toate și avea mai presus de orice, prezentă în minte și în inimă, nevoile supreme ale Patriei sale. Idealul național care i-a legănat copilăria și tinerețea, se închea acum într-o formă căreia geniul poetic al excepționalului bărbat de stat îi pătrundea toate tainele: mai înainte de orice, taina supremă a îndeplinirii.

A sfârșit prin a merge încotro băteau inimile tuturor românilor — înspre marii aliați — în același timp frați de sânge cu noi. Dar a luat în prealabil toate asigurările respectării dreptelor, sfintelor, secularelor noastre revendicări.

Visul de aur al nației — purtat în sufletul atâtor generații de înaintași — trebuia împlinit. Se găsisese omul.

Războiul național fu declarat în 14 August 1916. Armatele române ocupau câteva ceasuri după declarația războiului, Ardealul, scump tuturor. Guvernul efortului întregului neam a rămas tot în sarcina lui I. C. Brătianu să-l prezideze. Și l'a prezidat cu înțelepciune, cu competența lui nedesmințită orișicând și cu patriotismul său arzător.

E cu totul inutil să arătăm aci cum a decurs războiul. L'am trăit cu toții. Dar e bine să însemnăm pentru generațiile viitoare că niciodată — în nici un moment, fie el cât de critic — Ion I. C. Brătianu nu s'a îndoit de victoria finală.

Și multe și penibile și grele au fost momentele prin care nației i-a fost dat să treacă în decursul războiului El! Brătianu n'a șovăit.

Brătianu a crezut. Știa — credea — avea convingerea, de o fermitate de oțel — că dreptatea va trebui, în cele din urmă, să triumfeze. Că marea, nobila, generoasă cauză — căreia româניה i-a jertfit totul — va trebui să izbândească.

Nu sa înșelat.

Războiul nostru național s'a încheiat cu victoria noastră. Deci: cu victoria bărbatului de Stat care a pus tot ce avea, în slujba mult iubitei sale Patrii, — cu victoria lui Ion I. C. Brătianu.

Modestia, — nu și-a pierdut-o. Bucuria lui ce-a mai mare, — cea mai de preț — bucuria hotărâtoare — a fost că: țara, neamul, au câștigat.

Brătianu, Apărătorul Nației

Războiul încheiat, României îi fu dat să sufere de pe urmă conferințelor de pace. Nu se recunoșteau

toate revendicările poporului românesc. Se încerca mutilarea Patriei întregite prin jertfa a 800.000 de români, — prin pierderea avuțiilor enorme, — prin atâtea și atâtea sacrificii — fără număr.

Ion I. C. Brătianu — șeful guvernului — e la postul său de onoare.

Plecă la conferința de pace — ca prim delegat al țării sale — și desfășoară acolo o activitate cu adevărat formidabilă.

Apără cauza României-Mari și pune în apărarea ei — toată căldura și tot patriotismul înflăcărat al neamului de plugari și de idealisti — care cu prețul sângelui lor — au împins hotarele până la marginile lor firești.

Nu a fost o simplă apărare de diplomat. A fost glasul Patriei însângerate care vorbea prin gura lui.

Desprindem dintr'un discurs rostit de Brătianu la la conferința păcii următorul semnificativ pasagiu:

„Siguranța noastră politică, câștigarea definitivă a provinciilor alipite în jurul României-Mari, ne-o dă încrederea pe care o avem în energia poporului și în energia oștirei.

Am fost doară noi pavăză în contra vrăjmașului care a vrut să ne atace în Basarabia și în Ardeal și nu cu hotărâri ale altora, puse în proțap, am putut să oprim puhoaiile vrăjmașe care veneau asupra noastră, ci cu piepturile soldaților noștri și cu hotărârea bărbătească a poporului nostru. Nu vă temeți, D-lor, nu sunt puteri străine care mai pot să scoată dela sânul României-Mari, pe fiicele ei astăzi regăsite.

Orice s'ar întâmplă peste Nistru, orice s'ar întâmplă peste Tisa, este definitivă și hotărâtă soarta integrității regatului.

În momente grele și hotărâtoare, nu numai pentru noi dar pentru civilizațiunea unei părți întregi a lumii, nu au fost alții pavăză pentru noi, — ci am fost noi pavăza noastră și a lor. Țăranul român și toți românii nu numai țăranul“.

Și în temeiul aceluiaș principiu de apărare a noastră și a civilizației — Ion I. C. Brătianu ocupă — la 1919 — Budapesta bolșevizată, distruge comunismul instalat în Ungaria și redă libertate dușmanilor noștri seculari — maghiarilor.

Ocupația Budapestii a fost tot un act de înțelepciune și de energie — imperios cerute de împrejurări.

Ion I. C. Brătianu a învins, și la conferința păcii — cum a învins în decisiva partidă pe care a angajat-o în ducerea și conducerea războiului național.

Dreptatea cauzii românești n'a putut fi înfrântă.

Omul excepțional al Patriei acordă, ca o urmare a făgăduielei — transformată în puncte de program — drept de vot obștii și pământ țăranilor — care îl muncesc.

În lumina de azi

Ce a urmat, apoi, n'a fost decât munca lui Ion I. C. Brătianu întru consolidarea victoriei.

Incoronarea Regelui Ferdinand, refacerea economică și socială, reconstruirea tuturor așezărilor distruse de război, — toate au căzut în sarcina marelui om.

Și de ele s'a achitat strălucit.

Brătianu - intim

A fost un om încântător. Iubitor de animale — își cunoștea caii pe nume și caii îl cunoșteau. Atent,

izbutise prin farmecul nesilit, natural, al personalității sale să câștige simpatii, pretutindeni.

Se povestește despre un adversar politic al său că ezita să-l vadă pentru că era convins că-l va „subjugă”. Partizanii îl divinizau.

O conversație cu Ion I. C. Brătianu constituia un regal sufletesc și intelectual. Așa au simțit toți care au avut fericirea să-l cunoască personal, — să petreacă în tovărășia sa câteva clipe măcar.

Un om dintr'o bucată. Un om de curaj și de acțiune.

D. D-r Creangă povestește un amănunt interesant.

În timpul revoltei din 1907, cineva — împreună cu D-r Rakowsky cer d-rului Creangă să propună lui Ion Brătianu să li se dea puterea necesară — și se fac forte să potolească răscoala.

La această propunere, — Ion I. C. Brătianu răspunde :

— „Nu sunt dispus de loc a-mi dà, nici capul meu, nici al țării, pe mâinile lor“.

Evenimentele de mai târziu — cu rolul pe care l'a jucat Rakowsky în deslănțuirea patimelor comuniste — au dat marelui bărbat de Stat dreptate în chip atât de complet !

A fost permanent cu grijă pentru Patria sa. Altceva nu-l interesa.

Se ocupa cu gospodăria proprietăților sale, — dar partea materială nu-l preocupă.

D-lui Tancred Constantinescu, fostul ministru al industriei care îi spunea că poate obține din exploatarea proprietăților sale, rezultate materiale mult mai bune, — Ion I. C. Brătianu îi răspunde :

„Lasă-mă, Tancred. Eu am rămas totdeauna inginer.

Toată viața mea am vrut să construesc; trebuie ca un om să crez neconținut".

Minunate cuvinte. Și — mai alës — profetice!

La conferința păcii dela Paris, la 1919, Ion I. C. Brătianu — precum ne arată d. Mircea Djuvara, fusese considerat de delegații micilor țări aliâte șeful lor.

Unul dintre primii delegați ai unei asemenea mici țări aliâte, îi spune : — D-ta ești adevăratul nostru șef!

Și avea dreptate!

... Cu moartea lui Ion I. C. Brătianu — care a intrat în viață fiind în Istorie — Nația și Patria au pierdut un mare și providențial Fiu al lor, iar Europa unul din cele mai bine, mai strălucit organizate capete.

Lipsa lui va fi etern resimțită și memoria lui etern prea mărită.

Locuința
din
București

E. MARVAN

Ion I. C.
Erățianu
copil

Ion I. C.
Brătianu
la începutul
maturității

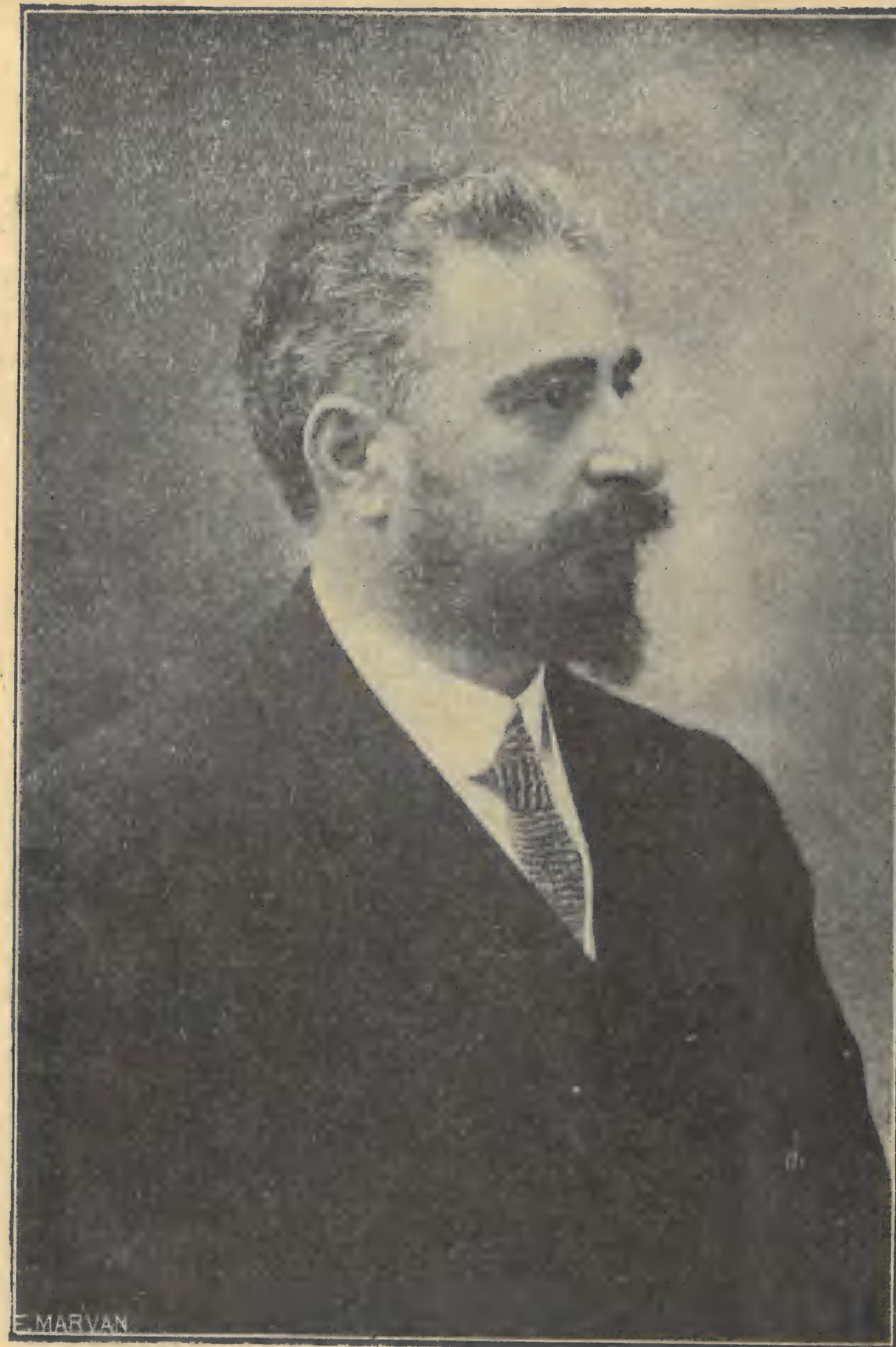

Ion I. C.
Brătianu
militar

Ion I. C.
Brătianu
adolescent

Ion I. C.
Brătianu
în biroul
său dela
Florica

Ion I. C.
Brătianu
la ferma
Florica

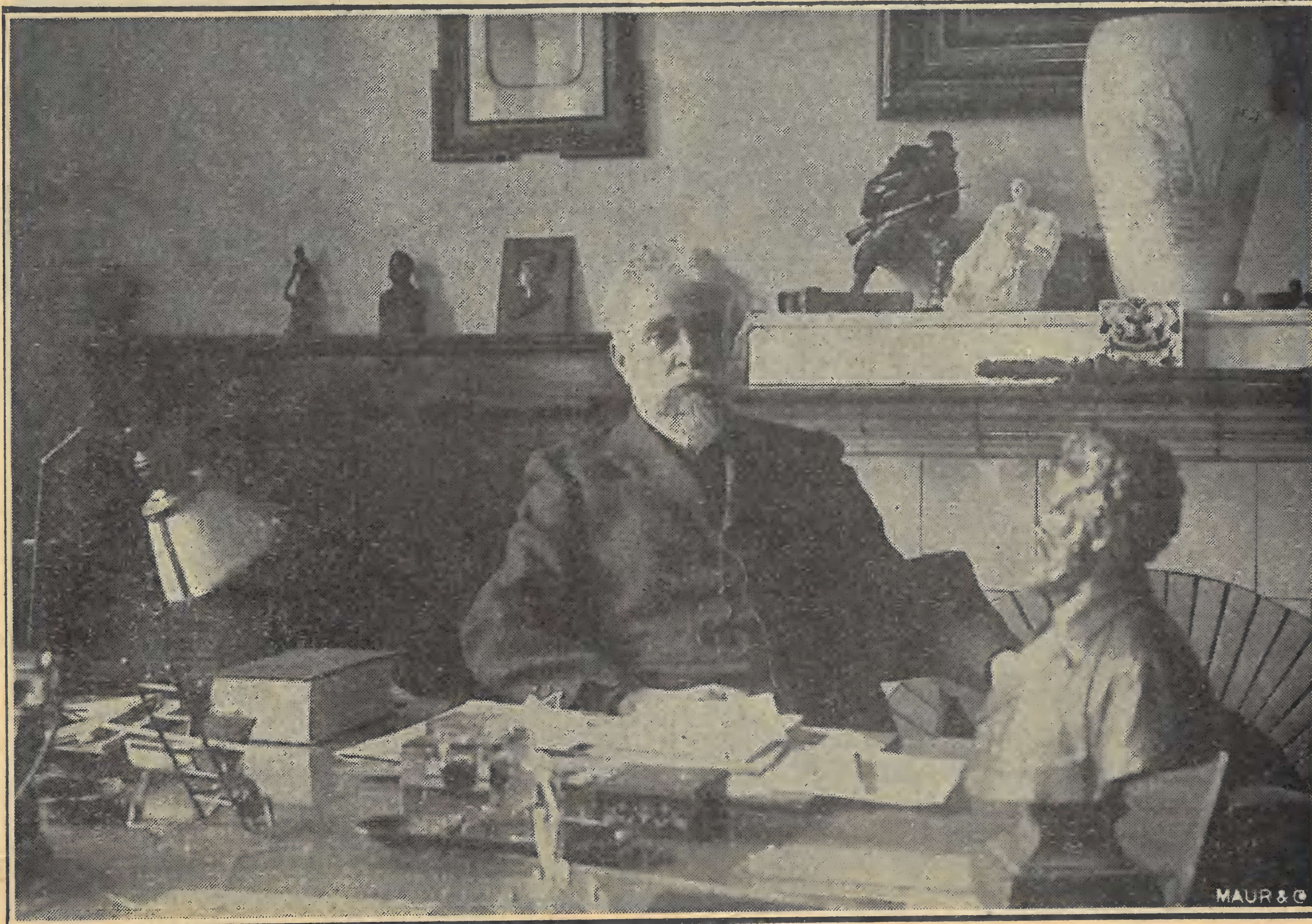

Ion I. C.
Brătianu
la ferma
Florida

Ion I. C.
Brătianu
în biroul
său din
București

MAUR & C

Ion I. C.
Brătianu
cu d. G-ral
Berthelot
și domnul
Bleriot la
I. A. R.
Erașov

MAURIS

Ion I. C.
Brătianu
cu d. G-ral
Berthetot
la I. A. R.
Braşov

MAUR & C.

Ion I. C.
Brătianu
la Bulboca
în Basa-
rabia

MAUR & C.

Ion I. C.
Brătianu
cu întreg
guvernul
după de-
punerea
jurămân-
tului la
Scroviște

Ion I. C.
Brătianu
de vorbă
cu ziaristii
la Scro-
viște

Ion I. C.
Brătianu
la ferma
Florica

Ion I. C.
Brătianu
la come-
morarea
lui
Gh. Lazăr

Ion I. C.
Brătianu
la Mitro-
polie

MAUR & C

Ion I. C.
Brătianu
la Mitroc-
polie

MAU & C

Ion I. C.
Brătianu
în fața
casei sale

Ion I. C.
Brătianu
la înmor-
mântarea
M. S. Re-
gelui
Ferdinand

Ion I. C.
Brătianu
la paras-
tasul de
40 zile de
la moartea
M. S. Re-
gelui
Ferdinand

Ion I. C.
Brătianu
de vorbă
cu d-l Ge-
neral
Nicoleanu

Ion I. C.
Brătianu
la Congre-
sul preseii
latine

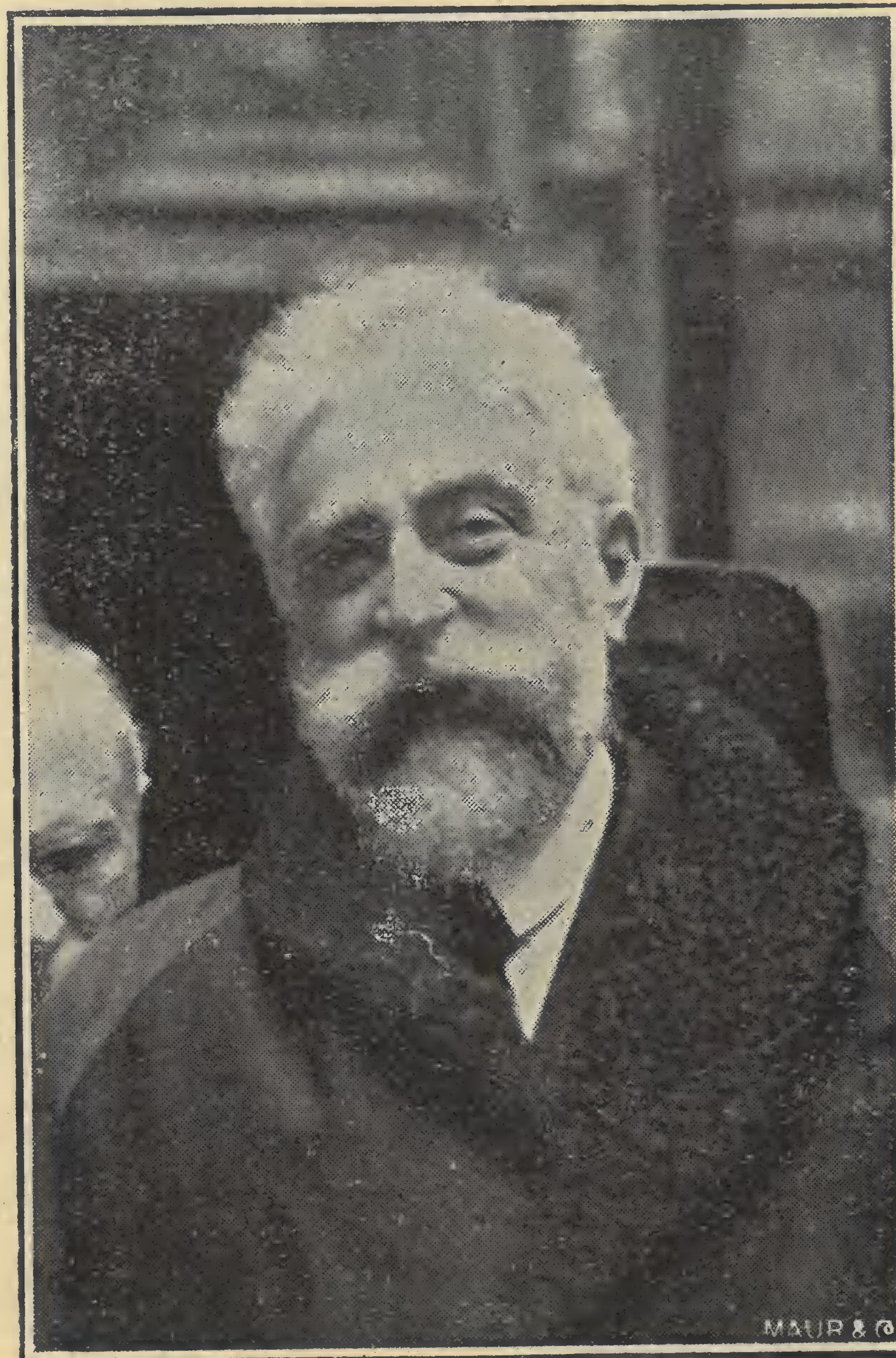
Ion I. C. Brătianu

D-na și D-l D. Bră-
țianu

Ion I. C.
Brătianu
sosind la
Muzeul
Simu

Ion I. C.
Brătianu
vorbind la
Muzeul
Simu

MAUR 8 6

In dimi-
neața în-
cetării din
viață

In ziua
înmor-
mântării

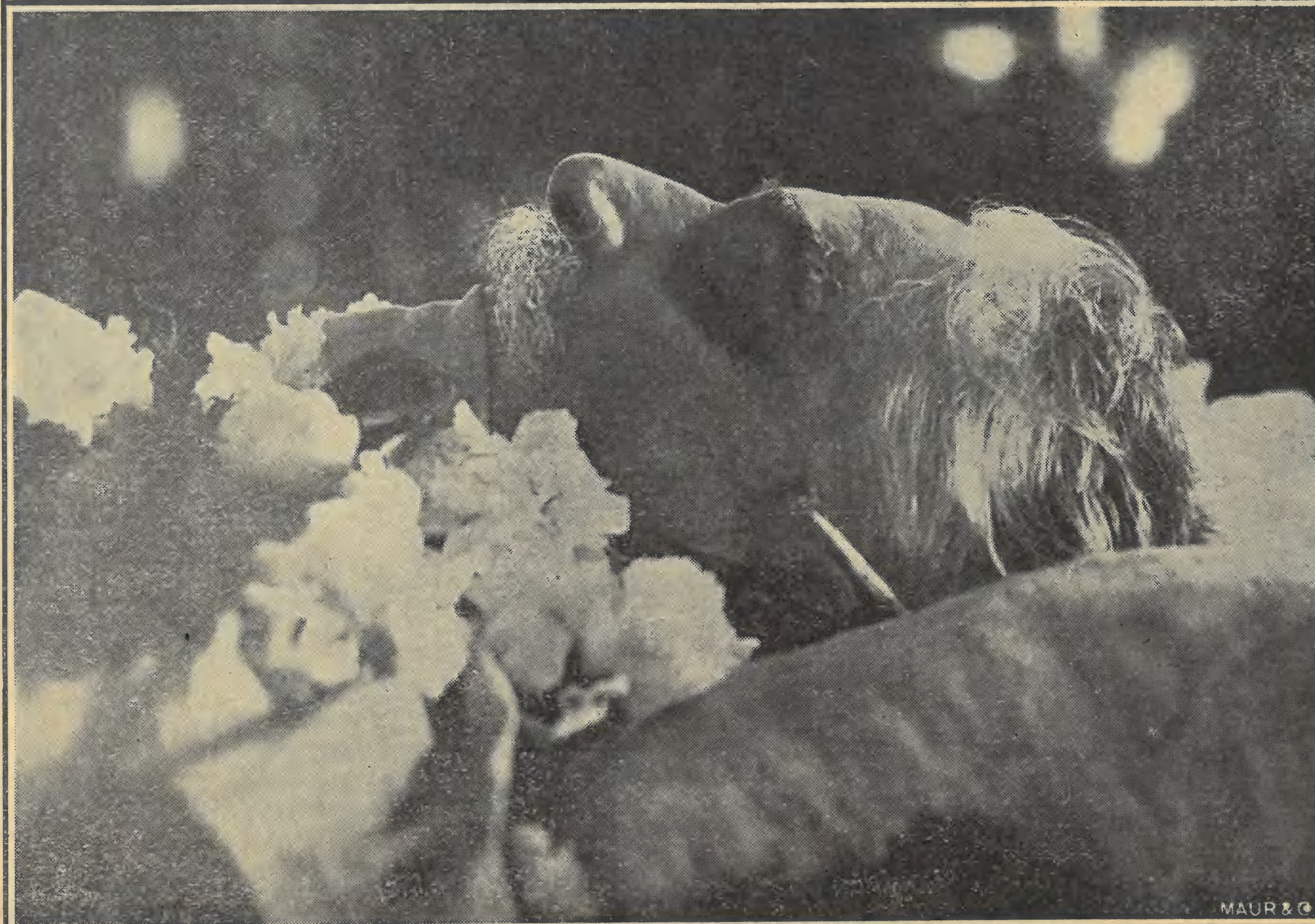
D. d-na V.
Brătianu

D. Gene-
ral
Averescu

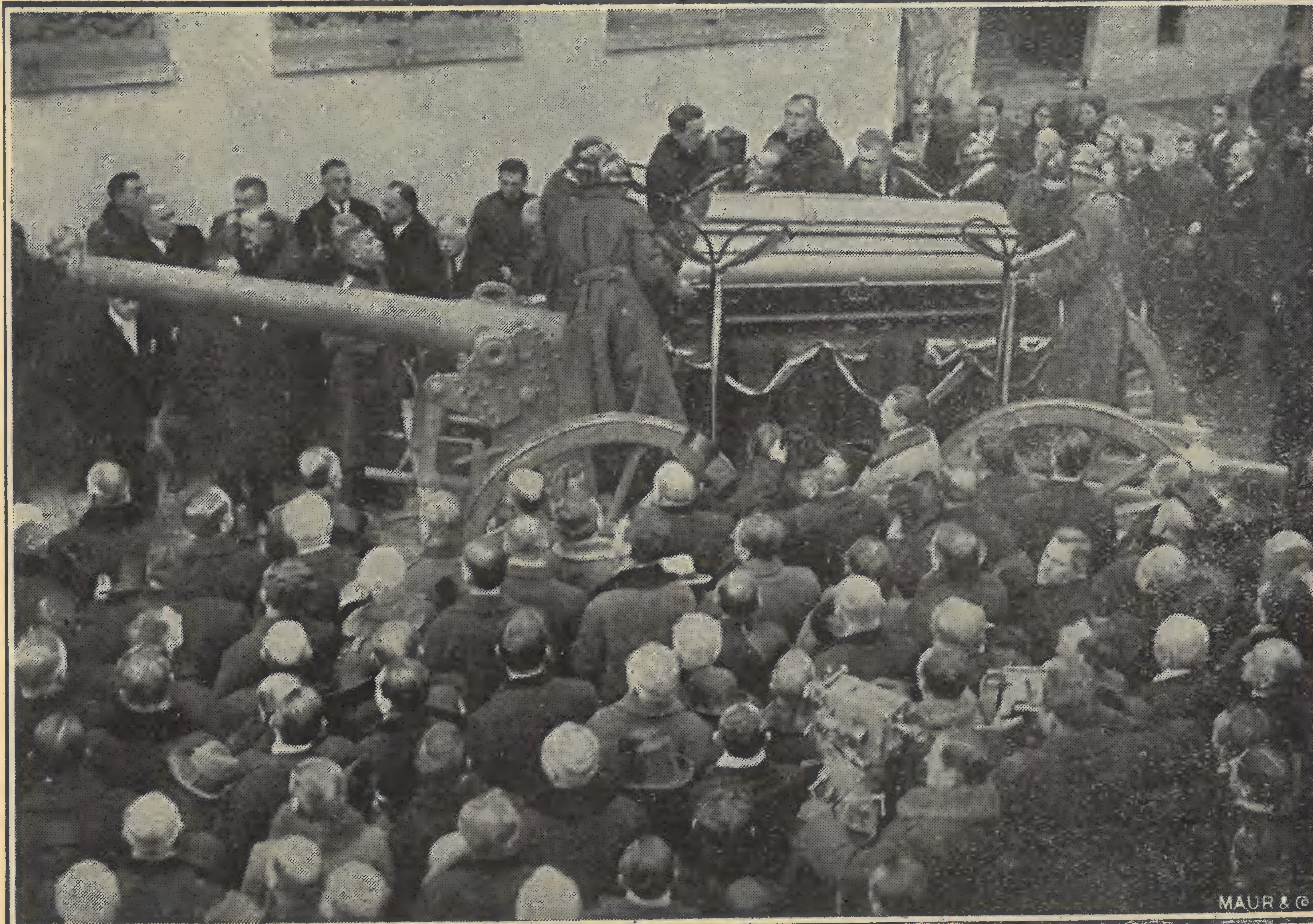
Pe cata-
falc

MAUR & C.

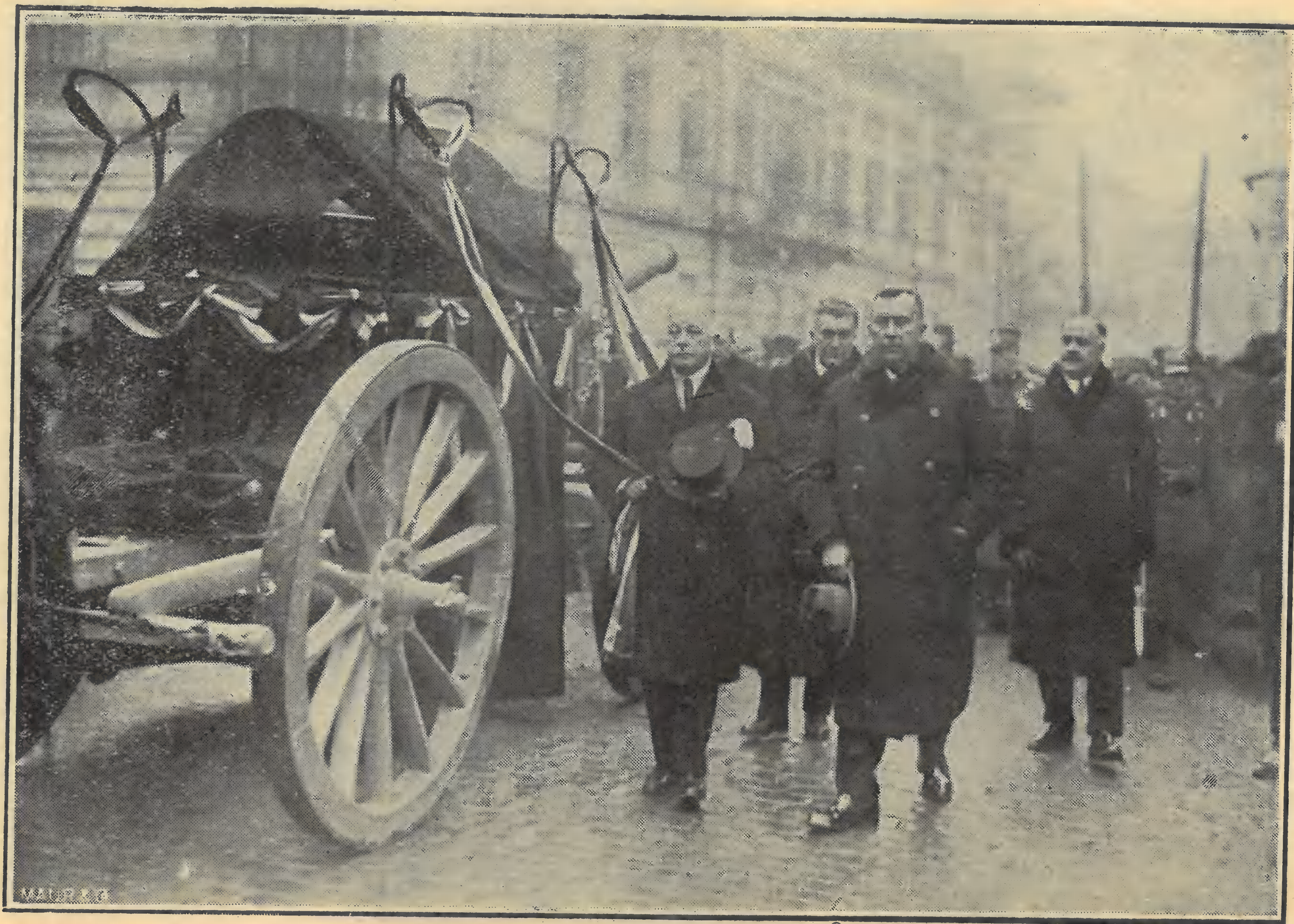

Cortegiu

MAUR & C

Cortegiu

Cortegiu

MAURIC

Cortegiu

MAURIO

Corlegiu

MAUR & C

Cortegiu

MAUR 2 1922

Biserica
din
Florica

Sicriul
purat pe
umeri

M. S. Re-
gina și A.
R. Princi-
pele Nico-
lae

Cortegiu

MAURIZIO

Cortegiu

Cortegiu.

Locuința
și Troița
din
Florica

La
înmor-
mântare

În fața
casei

La
înmor-
mântare

E. MARVAN

Pe
Catafalco

Cortegiu

F. MARYAN

Cortegiu

Cortegiu

Cortegiu

F. MARVAN

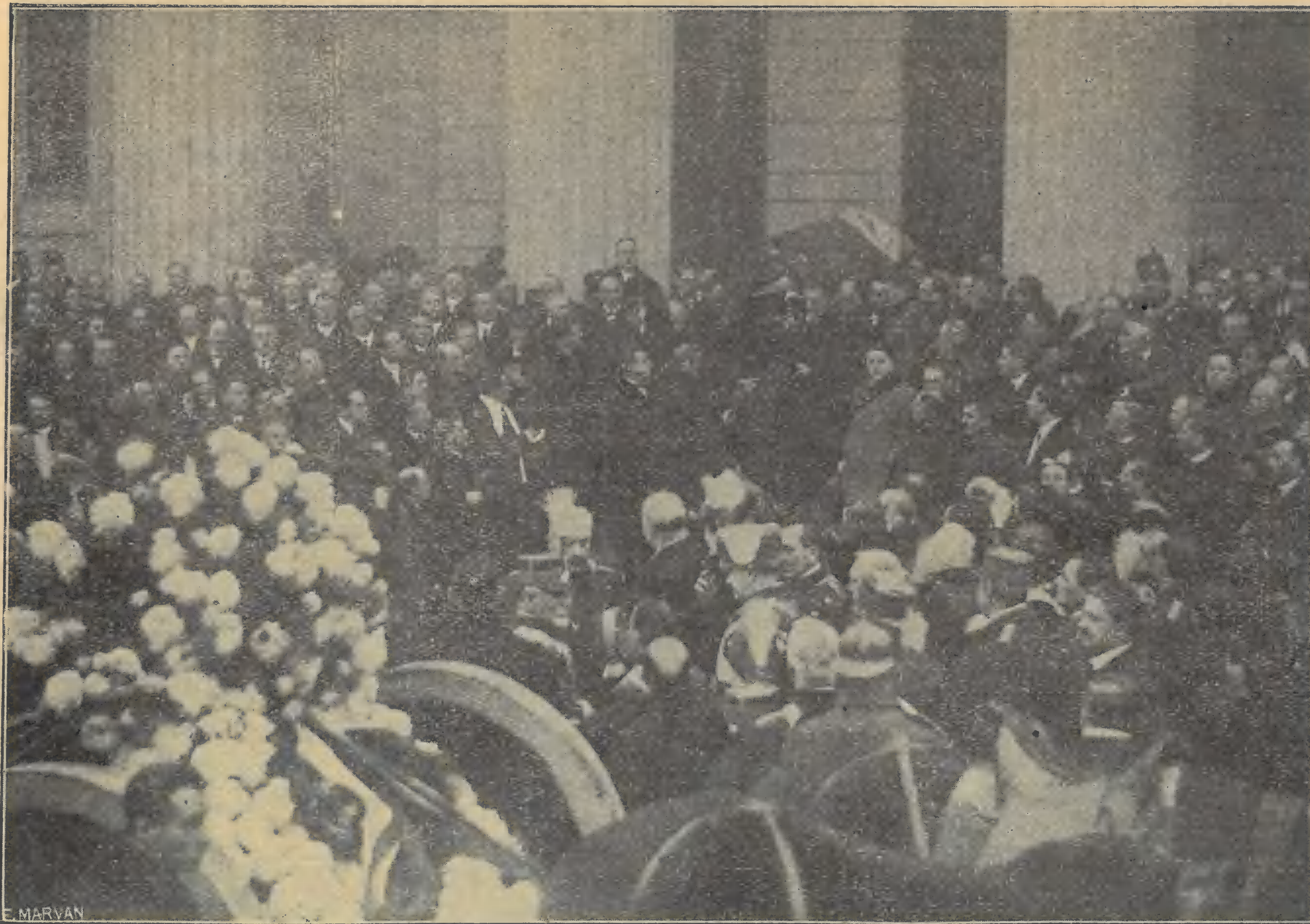

Cortegiu

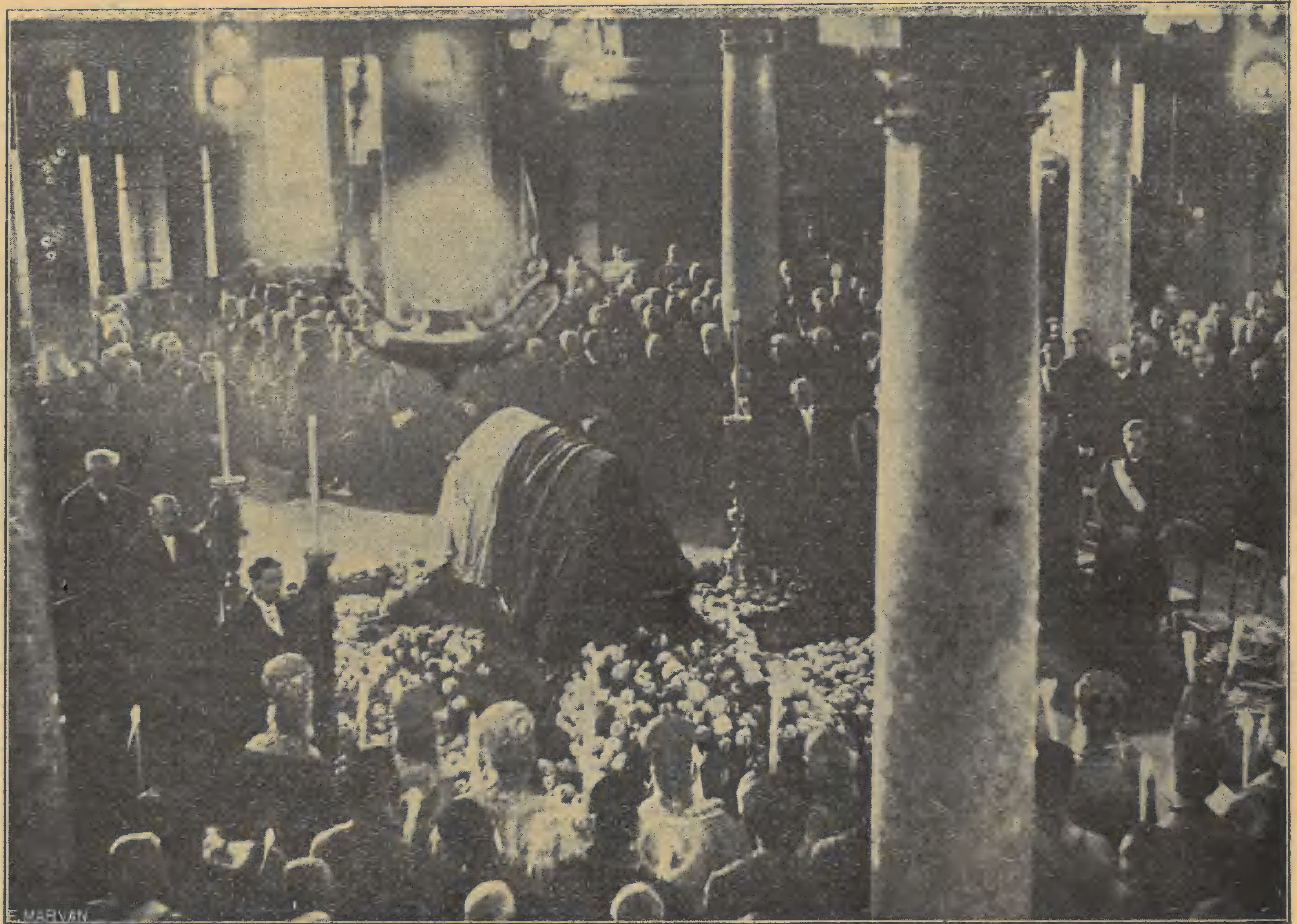
Cortegiu

E. MARVAN

Pe
catafalc
în sala
Ateneului

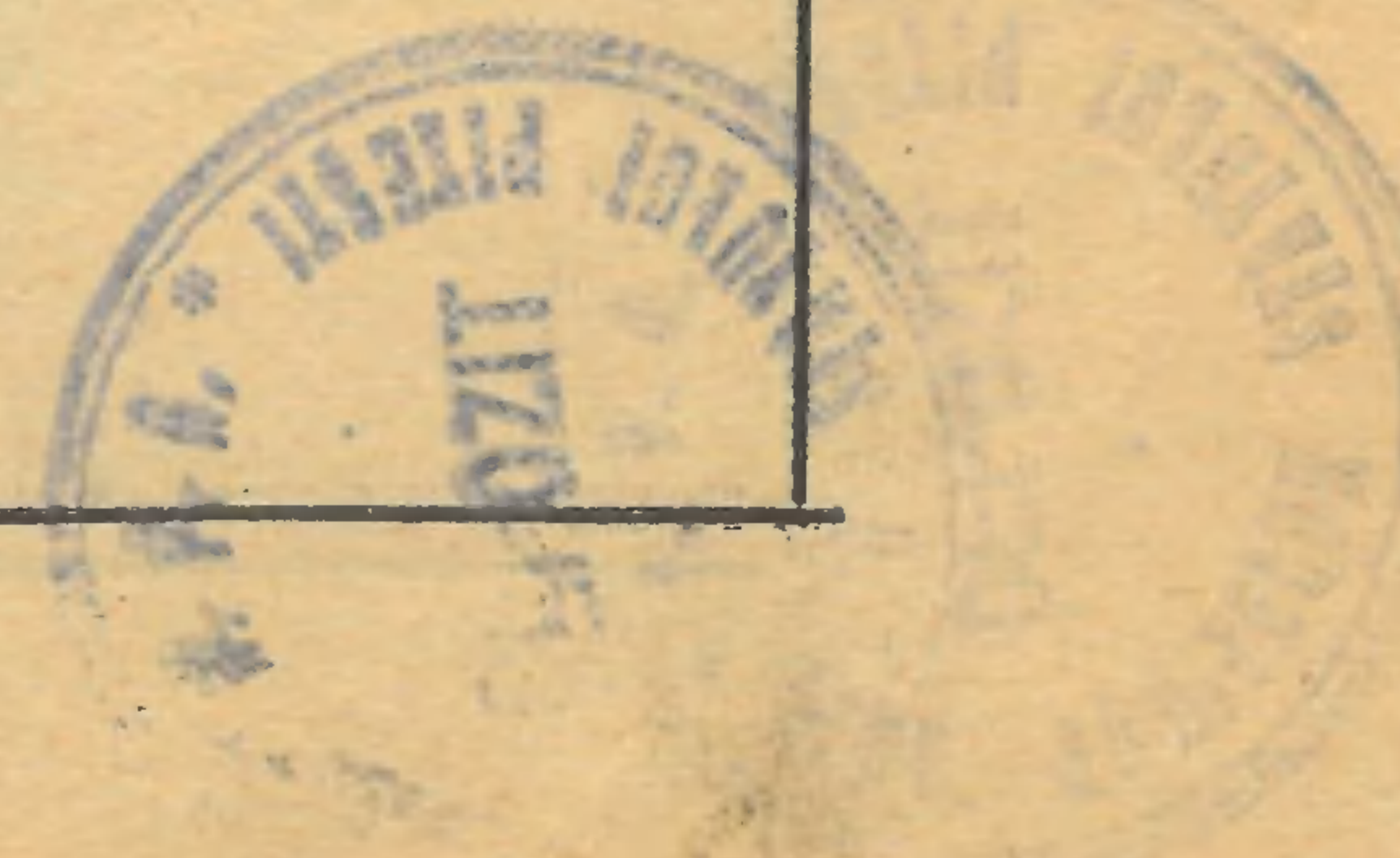
E. MARVAN

Cortegiu

E. MARVAN

Cortegiu

E. MARVAN

E. MARVAN

Biserica
din
Florica

Cosciugul
purat de
țărani

Reîntoar-
cerea dela
mormânt

